

The background is a photograph of a lush garden. In the foreground, there are various green plants and purple flowers. A gravel path runs along the right side. In the middle ground, there is a large, modern white structure with a square opening, surrounded by trees and a greenhouse-like structure. The sky is blue with light clouds.

REGIONAAL UITVOERINGSPROGRAMMA DE GEZONDSTE REGIO 2019-2023

ONDERZOEKSRAPPORT 213A

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
HOOFDSTUK 1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING	5
1.1 AANLEIDING	5
1.2 DOELSTELLING	6
1.3 CENTRALE VRAAG	6
1.4 DEELVRAGEN	6
1.5 BESTUURSKUNDIGE AANPAK	7
1.6 INFORMATIEVERZAMELINGSMETHODEN	9
1.7 BETROUWBAARHEID EN VALIDITEIT	11
HOOFDSTUK 2 THEORETISCH KADER	13
2.1 DOELMATIGHEID	13
2.2 DOELTREFFENDHEID	14
2.3 VERSCHIL TUSSEN DOELMATIGHEID EN DOELTREFFENDHEID	15
2.4 HET PRODUCTIEPROCES IN DE PUBLIEKE SECTOR	15
HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER	17
3.1 REGIONALE SAMENWERKING NOORD-LIMBURG	17
3.2 STRATEGISCHE VISIE REGIO NOORD-LIMBURG 2040	18
3.3 ONDERNEMEN EN INNOVEREN IN 2040	18
3.4 ENERGIE EN KLIMAAT IN 2040	19
3.5 REGIONAAL UITVOERINGSPROGRAMMA 2019-2023	19
3.6 DEELCONCLUSIE	1
HOOFDSTUK 4 UITVOERING	2
4.1 SAMENWERKINGSVORM	2
4.2 BETROKKEN ORGANISATIES	2
4.2.1 Triple- en quatro-helix verband	2
4.2.2 Overige organisaties	5
4.3 VAN DOELEN NAAR PROJECTEN	5

4.4 MONITORING	6
4.4.1 MONITORING OP PROJECTNIVEAU ONDERNEMEN & INNOVEREN	6
4.4.2 MONITORING OP PROJECTNIVEAU ENERGIE & KLIMAAT	9
4.5 DEELCONCLUSIE	11
HOOFDSTUK 5 DOELTREFFENDHEID	12
5.1 INGEZETTE BELEIDSINSTRUMENTEN	12
5.2 TUSSENDOELEN	12
5.3 NEVENEFFECTEN	13
5.4 INTERNE EN EXTERNE FACTOREN	13
5.5 EINDDOEL	14
5.6 Doeltreffendheid	16
5.7 DEELCONCLUSIE	17
HOOFDSTUK 6 DOELMATIGHEID	18
6.1 FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN	18
6.2 DOELMATIGHEID	18
6.3 DEELCONCLUSIE	19
CONCLUSIE	20
AANBEVELINGEN	22
BIBLIOGRAFIE	23
BIJLAGEN	26
BIJLAGE 1 – MONITORING FRAMEWORK	26
BIJLAGE 2 – INTERVIEWS	26
BIJLAGE 3 – MONITORINGSPLAN	26
BIJLAGE 4 – FORMAT PROJECTFICHES REGIO DEAL	26
BIJLAGE 5 – FORMAT PROJECTFICHES INVESTERINGSAGENDA	27
1.1 SUBTITEL	27
1.2 SUBTI	27

VOORWOORD

Voor u ligt het 213a-onderzoek naar het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 van 'de Gezondste regio' Noord-Limburg. Dat wil zeggen een onderzoek door het college van B&W naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door hem gevoerde bestuur. Dit onderzoek is uitgevoerd in de periode januari t/m juni 2023.

Het is daarmee het tweede 213a-onderzoek dat in 2023 is uitgevoerd in het kader van de verplichte doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoeken.

Venlo, 28 november 2023

HOOFDSTUK 1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 AANLEIDING

Artikel 213a uit de Gemeentewet verplicht het college van Burgemeester en Wethouders tot het verrichten van periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur. De gemeente Venlo heeft, conform het gestelde in de Gemeentewet, een daartoe strekkende verordening, de Verordening 'Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Venlo 2022'. Het 213a-onderzoek heeft mede als doel om concernbreed een goed inzicht te krijgen in de prestaties en verbetermogelijkheden binnen de organisatie (Gemeente Venlo, 2022).

In het onderzoeksplan 2023, 213a dat door het college van B&W is vastgesteld op 20 oktober 2022, is opdracht gegeven om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 'de Gezondste regio'.

De lange termijn ambitie 'de Gezondste Regio' in 2040 is vastgelegd in de Regiovisie Noord-Limburg 2040. De regiovisie is een richtinggevend document en geeft het bestuurlijk gewenste eindbeeld in 2040 aan (Regio Noord-Limburg, 2020).

In aansluiting op het lange termijn perspectief is er een uitvoeringsprogramma opgesteld dat zich binnen het in de visie geschetste lange termijn ontwikkelingsperspectief richt op de middellange termijn (4 jaar). Hierin staat concreet beschreven wat er regionaal gedaan moet worden om de gezamenlijke ambities te realiseren (Regio Noord-Limburg, 2020).

De visie en daarmee de regionale ambitie van de (acht gemeenten van de) regio Noord-Limburg: het zijn van 'de Gezondste Regio' is onderverdeeld in zes pijlers:

1. Gezond leefklimaat: Klimaat en Energie
2. Gezond verbinden: Logistiek en Mobiliteit
3. Gezond leven: Leisure en Toerisme
4. Gezond zijn en gezond blijven: Gezond en Vitaal
5. Gezonde leefomgeving: Landelijk gebied
6. Gezond ondernemen: Innoveren en ondernemen

Omdat een volledige evaluatie van alle zes programma's in tijd niet haalbaar was, is de beleidsevaluatie afgebakend tot twee programma's, namelijk de programma's Ondernemen & Innoveren en Klimaat & Energie. Het in middelen gemeten omvangrijkste programma in het regionaal uitvoeringsprogramma is het programma Ondernemen & Innoveren. In dit programma worden ongeveer 70% van de totale subsidiebeschikkingen toegekend. Binnen

het programma Energie & Klimaat vallen de meeste wettelijke opgaven waar de regio de komende jaren aan moet voldoen, zoals opwekken van duurzame energie. We hebben onze afbakening dus bepaald op de omvang van de middelen en de wettelijke opgaven.

1.2 DOELSTELLING

De doelstelling van het onderzoek is het toetsen van doelmatigheid en doeltreffendheid van het regionale uitvoeringsprogramma 2019-2023 'de Gezondste regio 2040'. Het onderzoek leidt tot conclusies en aanbevelingen voor het door het college gevoerde bestuur ten aanzien van de verdere uitvoering van het regionaal uitvoeringsprogramma 2024-2027 en het realiseren van de doelstellingen uit de Regiovisie Noord-Limburg 2040. Het rapport wordt, na afstemming met de concerncontroller en na toevoeging van een verbeterplan, ter vaststelling aangeboden aan het college van B&W.

1.3 CENTRALE VRAAG

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt: 'In hoeverre zijn de programma's Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat met de daarin specifiek voor de gemeente Venlo relevante projecten in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma in de periode 2019-2023 doelmatig en doeltreffend uitgevoerd?'

1.4 DEELVRAGEN

Om de centrale vraag te kunnen beantwoorden zijn er vier deelvragen opgesteld. De eerste deelvraag heeft betrekking op de ambities en doelstellingen die de regio Noord-Limburg heeft vastgesteld. In de tweede deelvraag wordt beschreven hoe het beleid in de praktijk wordt uitgevoerd. De laatste twee deelvragen gaan over de twee begrippen die centraal staan in dit onderzoek. Dit zijn de begrippen doeltreffendheid en doelmatigheid.

Hoofdstuk 3 - Beleidskader

'Wat zijn de opgenomen doelstellingen en indicatoren voor het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023?'

Hoofdstuk 4 - Uitvoering

'In hoeverre is er uitvoering gegeven aan het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023?'

Hoofdstuk 5 - Doeltreffendheid

'In hoeverre zijn de projecten en activiteiten van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 doeltreffend uitgevoerd?'

Hoofdstuk 6 - Doelmatigheid

'In hoeverre zijn de projecten en activiteiten van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 doelmatig uitgevoerd?'

1.5 BESTUURSKUNDIGE AANPAK

In dit onderzoek is de beschikbare literatuur over doeltreffendheids- en doelmatigheidsonderzoek gebruikt om het onderzoek te concretiseren. Dit heeft geleid tot een opzet van het onderzoeksrapport waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid wordt vastgesteld.

In het onderzoek zullen verschillende dataverzamelingstechnieken worden gebruikt. Via de website van de gemeente Venlo is gezocht naar het vastgestelde beleid, verordeningen, convenanten en verantwoordingsrapportages. Daarnaast zijn er verschillende niet-openbare documenten van het regiobureau geraadpleegd.

De dataverzamelingmethoden bestaan uit het opvragen van documenten en het afnemen van interviews. De interviews en de documenten zijn gestructureerd geanalyseerd. Deze manier van data-analyse wordt documentanalyse genoemd. Ook zijn er diepte interviews gehouden met medewerkers van de gemeente Venlo die zijn gedetacheerd bij het regiobureau. Dit is een vorm van een kwalitatieve onderzoeksmethode. Door het toepassen van deze twee methodes zijn de twee programma's en het regionaal programma inzichtelijker gemaakt.

In het monitoringsplan worden twee normen beschreven om conclusies te kunnen trekken. Enerzijds is het de vraag of het aannemelijk is dat een project bijdraagt aan de doelen van de Regiovisie 2040. Anderzijds wil men met de Brede welvaartsmonitor van het CBS inzichtelijk maken of er een positieve ontwikkeling is vast te stellen.

Door het ontbreken van de causaliteit van de Brede welvaartsmonitor van het CBS en het ontbreken van een werkend monitoringssysteem kunnen de ontwikkelingen niet objectief worden vastgesteld. Hierdoor is het niet mogelijk om een uitgebreide analyse uit te voeren en daarmee ontbreekt een norm om ontwikkelingen te kunnen vaststellen.

Door de complexiteit, het aantal projecten en het ontbreken van een monitoringsysteem is ervoor gekozen om door middel van twee quickscans te rapporteren. De twee quickscans bestaan uit de twee programma's die in dit onderzoek centraal staan, namelijk het programma Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat. Van elk project zijn de meest recente voortgangsrapportages opgevraagd waarna de werkelijke resultaten zijn afgezet tegen de beoogde resultaten. In de quickscans is met een kleurencodering gewerkt om de status weer te geven van de projecten. Deze quickscans worden in paragraaf 1.6 nader toegelicht.

1.6 INFORMATIEVERZAMELINGSMETHODEN

Voorafgaande aan de onderzoeksfase hebben twee gesprekken plaatsgevonden met medewerkers die direct of indirect betrokken zijn bij dit onderzoek. In de gesprekken is het plan van aanpak gepresenteerd en hebben de deelnemers feedback gegeven. Aanvullend zijn er nieuwe bronnen gedeeld welke zijn meegenomen in het onderzoek.

Bij het eerste gesprek waren de volgende deelnemers aanwezig: directeur regio Noord-Limburg, beleidsondersteuner regio Noord-Limburg, procesmanager regio Noord-Limburg en accounthouder regio Noord-Limburg.

In het vervolg waren de volgende deelnemers aanwezig: juridisch adviseur control gemeente, programmamanager Ondernemen & Innoveren regio Noord-Limburg, programmamanager Energie & Klimaat regio Noord-Limburg, concerncontroller gemeente Venlo, beleidsadviseur economie gemeente Venlo, strategisch beleidsadviseur circulariteit en duurzaamheid gemeente Venlo, strategisch beleidsadviseur financiën gemeente Venlo, strateeg ruimte en economie gemeente Venlo en strategisch beleidsadviseur gemeente Venlo.

Daarnaast zijn er diepte-interviews afgenomen bij drie medewerkers die in de praktijk nauw betrokken zijn bij de uitvoering van de Regiovisie 2040. De informatie uit deze diepte-interviews wordt in het onderzoeksrapport gebruikt. De diepte-interviews zijn gehouden met: De directeur regio Noord-Limburg, de programmamanager Ondernemen & Innoveren regio Noord-Limburg en de programmamanager Energie & Klimaat regio Noord-Limburg.

Hieronder wordt per hoofdstuk beschreven op welke manier de informatie in de verschillende hoofdstukken is verwerkt en welke bronnen zijn geraadpleegd.

Hoofdstuk 2 – Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt er op basis van wetenschappelijke bronnen en de verordening doeltreffendheid en doelmatigheid van de gemeente Venlo een kader gecreëerd over de begrippen doeltreffendheid, doelmatigheid en de brede welvaart. De wetenschappelijke bronnen zijn in hoofdstuk 2 nader beschreven.

Hoofdstuk 3 – Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt de deelvraag middels deskresearch beantwoord. Het raadplegen van de Regiovisie 2040, het uitvoeringsprogramma 2019-2023 en de onderliggende raadsvoorstellen geven inzicht in de doelstellingen van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023.

Hoofdstuk 4 – Uitvoering

In dit hoofdstuk is de deelvraag middels desk- en fieldresearch beantwoord. Het raadplegen van de samenwerkingsafspraken en de onderliggende convenanten hebben ervoor gezorgd

dat de organisatie van de regio in beeld is gebracht. Voor wat betreft de monitoring is er binnen de regio een monitoringsplan beschikbaar met voortgangsrapportages die onder andere aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten worden gestuurd. Het monitoringsysteem moet nog verder worden doorontwikkeld. Om te meten wat de bereikte prestaties op dit moment zijn is er een onderzoekmethode in de vorm van een quickscan gebruikt. De quickscan is gebruikt om te beoordelen in hoeverre de werkelijke prestaties in lijn liggen met de gewenste prestaties. De prestaties komen onder andere uit de voortgangsrapportages, de jaarrekeningen en de projectopdrachten die het regiobureau voor dit onderzoek ter beschikking heeft gesteld.

In bijlage 1 worden de resultaten per project beschreven waarvan op dit moment informatie beschikbaar is. De norm van de kleurencodering is, net als in bijlage 1, zelf ontwikkeld. Het onderscheid in de kleuren is gebaseerd op de projectresultaten. Verder is er gebruik gemaakt van de jaarrekeningen en voortgangsrapportages van het regiobureau van de afgelopen jaren.

In de quickscan worden de volgende kleuren gehanteerd:

	Groen	Project/initiatief is conform doelstelling behaald;
	Lichtgroen	Project/initiatief is nog niet volledig afgerond;
	Geel	Project/initiatief heeft al resultaten geboekt maar er moeten nog stappen worden gezet;
	Oranje	Project/initiatief is recent gestart en loopt achter op schema;
	Rood	Project/initiatief is nog niet gestart;
	Lichtblauw	Project/initiatief is recent beschikt* en er zijn al resultaten geboekt;
	Blauw	Project/initiatief is recent pas beschikt en staat op de planning om uitgevoerd te worden;
	Grijs	Project/initiatief heeft geen status binnen het uitvoeringsprogramma.

*Beschikt: Besluit van een overheidsorgaan, waarin een subsidie wordt toegekend.

Hieronder wordt per kleur aan de hand van een project het resultaat en de norm beschreven.

Kleuren:	Project:	Resultaat:	Norm:
	Venlo stelt een klimaatadaptatieplan op voor de korte en lange termijn, op grond van het Deltaplan	Klimaatadaptatieplan staat op de website van de gemeente Venlo.	Werkelijke situatie is volledig (100%) uitgewerkt en voldoet aan de norm wat vooraf is opgeschreven.
	Energieopslag en omslag Noord-Limburg	Onderzoek is afgerond en de verdere verkenning dient nog te worden uitgevoerd.	Project is zo goed als afgerond maar de verdere vertaling naar de praktijk heeft nog tijd nodig.
	LINT	De samenwerking tussen de betrokken partijen is al een tijdje actief. De onderzoeksprojecten zijn nog niet van start gegaan.	Project zal op de korte termijn snel uitgevoerd kunnen worden. De voorbereidingen zijn getroffen.
	Future Farming	Er zijn voorbereidingen getroffen en het project zal een langere termijnsduur in	Concrete projectresultaten zijn nog niet geboekt. De uitvoering loopt achter op schema en het

		beslag nemen. Het zit nog in de startfase.	project zal een langere termijnsduur hebben.
	Geen project met status rood		
	Brightlands Institute for Supply Chain Innovation (BISCI)	Projectfinanciering is rond, organisatie van het project staat en de eerste onderzoeksopdrachten worden opgepakt.	Uitvoering is recent van start gegaan. Nog geen resultaten geboekt.
	Regionaal Traineeships	Aanvraag project is in behandeling	Nog niet gestart; is recent pas beschikbaar of moet nog beschikbaar worden.
	Gilde Grenscollege fase 1	De status van het project is onbekend (?).	Onbekend

Hoofdstuk 5 – Doeltreffendheid

In dit hoofdstuk is de deelvraag middels desk- en fieldresearch beantwoord. Om de beoogde maatschappelijke effecten te meten zou het monitoringsplan en -systeem van het regiobureau geraadpleegd kunnen worden. Op dit moment is er nog geen monitoringsysteem operationeel.

Er zijn openbare bronnen geraadpleegd om de trend in de regio Noord-Limburg weer te geven. De openbare bronnen die zijn geraadpleegd zijn onder andere de CBS monitor van de Brede welvaart, de Duurzaamheidsindex en Waarstaatjegemeente.nl. Daarnaast hebben de interviews ervoor gezorgd dat er inzicht kwam in de prestaties van de programma's als geheel. Ook worden de externe factoren beschreven die zijn beschreven in de voortgangsrapportages en welke invloed hebben gehad op de impact van het regionaal uitvoeringsprogramma.

Hoofdstuk 6 - Doelmatigheid

In dit hoofdstuk is de deelvraag voornamelijk door middel van desk- en fieldresearch beantwoord. De voortgangsrapportages en de jaarrekeningen van het regiobureau zijn geraadpleegd om de inzet van middelen te beoordelen. Ook de interviews met de programmamanagers hebben ervoor gezorgd dat er aanbevelingen zijn gedaan over de manier waarop de uitvoering nog doelmatiger kan.

1.7 BETROUWBAARHEID EN VALIDITEIT

Betrouwbaarheid en validiteit zijn belangrijke criteria voor onderzoek. Er zijn twee belangrijke elementen om de betrouwbaarheid vast te stellen. Dit zijn nauwkeurigheid en consistentie. Nauwkeurigheid heeft vooral betrekking op de meetinstrumenten die in het onderzoek zijn gebruikt, zoals interviewvragen en de ontwikkelde quickscan. Deze moeten zo nauwkeurig mogelijk de beoogde variabele meten en onderscheid kunnen maken op de verschillende waarden. De meetinstrumenten die zijn gehanteerd zijn beide kwalitatief van aard. Hiermee kan niet objectief een situatie worden beoordeeld.

Consistentie gaat om het principe dat bij herhaling van het onderzoek ook de uitkomst hetzelfde blijft. De gekozen onderzoeksmethoden zullen naar alle waarschijnlijkheid consistent zijn bij herhaling van het onderzoek. Alleen de informatie die in de onderzoeksmethoden wordt verwerkt zal nieuw zijn waardoor er een andere conclusie zal uitkomen. De projecten en activiteiten die de regio Noord-Limburg uitvoert moeten namelijk tot een positieve verandering leiden.

Validiteit komt in verschillende vormen voor. In dit onderzoek is het van belang om de interne validiteit te bepalen. Dit betekent in welke mate er met zekerheid is vast te stellen dat een vastgestelde oorzaak-gevolgrelatie niet door andere factoren wordt verklaard. De conclusies van dit onderzoek beschrijven dat er geen oorzaak-gevolgrelatie is vast te stellen door het ontbreken van een operationeel monitoringsysteem. De interne validiteit is daarmee niet vast te stellen.

HOOFDSTUK 2 THEORETISCH KADER

In dit hoofdstuk staat het theoretisch kader beschreven. In het theoretisch kader staan relevante begrippen, definities, theorieën en modellen beschreven die betrekking hebben op het onderzoeksonderwerp.

2.1 DOELMATIGHEID

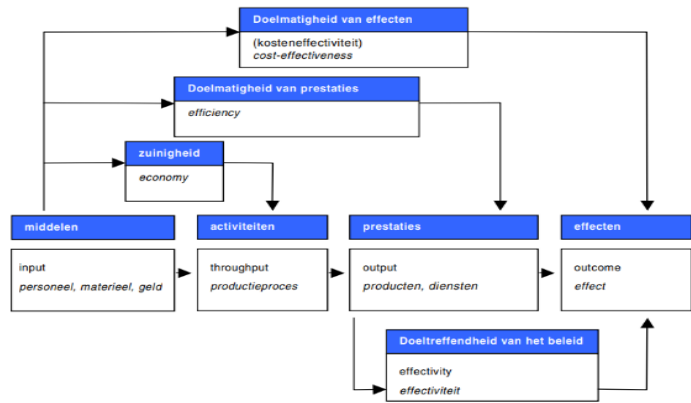
In het algemeen wordt doeltreffend bestuur gedefinieerd als bestuur dat de gestelde (beleids)doelen behaalt. Het bestuur is doelmatig als dit met zo min mogelijk kosten gegaan gaat. Iets breder geformuleerd gaat doelmatig bestuur om een goede verhouding tussen kosten en baten (Peters, De Greef, Boogers, & Boogaard, 2022).

Boogers c.s. (2016, p.10-11) definieert doelmatigheid van regionale samenwerking als volgt: *'de mate waarin intergemeentelijke samenwerkingsverbanden bijdragen aan het behalen van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Daarbij worden ook de bestuurlijke kosten van regionale samenwerking meegenomen: de inspanningen die gemoeid zijn met het vinden van overeenstemming over regionale aangelegenheden, het coördineren van het beleid en het handhaven van de gemaakte afspraken.'* Doelmatigheid wordt niet apart onderscheiden (Peters, De Greef, Boogers, & Boogaard, 2022).

[Hoogerwerf en Zoutendijk \(1990, p.8\) komen tot de volgende definitie: 'het beleid is meer efficiënt wanneer bepaalde baten bereikt worden met minder kosten of wanneer met bepaalde kosten meer baten worden bereikt'. Deze definitie richt zich op doelmatigheid van effecten, ook wel kosteneffectiviteit genoemd.](#) (Groenewegen, 2009).

De Algemene Rekenkamer heeft in de handleiding, 'Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid', doelmatigheid gesplitst in doelmatigheid van (beleids)effecten (ook wel: kosteneffectiviteit) en doelmatigheid van (beleids)prestaties. Doelmatigheid van (beleids)effecten houdt in dat de effecten respectievelijk prestaties niet met de inzet van minder middelen gerealiseerd hadden kunnen worden; dan wel of niet meer effecten respectievelijk prestaties verwezenlijkt hadden kunnen worden met dezelfde inzet van middelen (Algemene Rekenkamer, 2005).

Figuur 1 geeft weer welke relatie doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek hebben met de verschillende fases in de publieke sector (Ministerie van Financiën, 2001).

Figuur 1: Productieproces in de publieke sector (Ministerie van Financiën, 2001)

In dit onderzoek wordt de definitie van de verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid (hierna: verordening gemeente Venlo) van de gemeente Venlo 2023 gehanteerd. Doelmatigheid wordt als volgt in de verordening beschreven: ‘het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen (Gemeente Venlo b, 2023).’ Dit sluit aan bij de definitie van de ‘kleine doelmatigheid’ van de Algemene Rekenkamer, ook wel de doelmatigheid van (beleids)prestaties.

2.2 DOELTREFFENDHEID

Om conclusies te kunnen trekken over doeltreffendheid dient eerst verduidelijkt te worden wat deze term inhoudt. In de literatuur zijn er diverse definities beschreven van het begrip doeltreffendheid.

‘Doeltreffendheidsonderzoek binnen de Algemene Rekenkamer is onderzoek naar de vraag in hoeverre dankzij het regeringsbeleid de gewenste beleidsresultaten worden bereikt.’ Onder beleidsresultaten vallen zowel de prestaties (output) als de gerealiseerde effecten (outcome). Doeltreffendheidsonderzoek is gecompliceerd, omdat enerzijds sprake kan zijn van externe factoren en een lange beleidsketen die ook van invloed kunnen zijn op de te bereiken beleidsdoelen. Tussen directe overheidsprestaties en de uiteindelijk gerealiseerde maatschappelijke situatie zitten vaak vele schakels. Hoe verder een prestatie of effect in de keten gelegen is, des te moeilijker de causale relatie is te leggen met ingezet beleid (Algemene Rekenkamer, 2005).

Op regionaal niveau is dit net zo. Het gaat er daarbij om in hoeverre het regionale uitvoeringsprogramma bijdraagt aan de gewenste ambities. In dit onderzoek gaat het er om in hoeverre het uitvoeringsprogramma bijdraagt aan het behalen van de gestelde doelstellingen. Naarmate de doelen op een effectieve manier worden bereikt, betekent dit dat het uitvoeringsprogramma doeltreffender is.

In dit onderzoek wordt de definitie van de verordening van de gemeente Venlo gehanteerd. De gemeenteraad van de gemeente Venlo heeft namelijk de verordening, waar de definities in worden beschreven, vastgesteld. Doeltreffendheid wordt als volgt in de verordening beschreven: ‘de mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten

van het beleid daadwerkelijk worden behaald (Gemeente Venlo b, 2023). Dit sluit aan bij de definitie van de Algemene Rekenkamer.

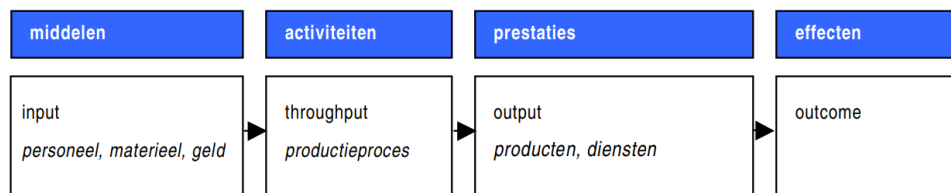
2.3 VERSCHIL TUSSEN DOELMATIGHEID EN DOELTREFFENDHEID

Het is belangrijk om het verschil tussen doelmatigheid en doeltreffendheid te begrijpen. Doelmatigheid is de mate van de inzet van middelen om een bepaald doel te bereiken. Een activiteit is doelmatig/efficiënt als het ten opzichte van een norm weinig middelen gebruikt. De norm kan wisselend zijn en de middelen bestaan uit geld, inspanning, tijd of grondstoffen. Doeltreffendheid/effectiviteit geeft aan dat de beoogde uitkomst wordt gerealiseerd (het doel bereiken).

2.4 HET PRODUCTIEPROCES IN DE PUBLIEKE SECTOR

In figuur 2 worden de vier aspecten van het productieproces in de publieke sector beschreven. In dit onderzoek is het ook van belang om ook een kader te hebben wat er onder de vier aspecten valt. Hiermee worden conclusies getrokken voor doeltreffendheid en doelmatigheid.

Het productieproces in de publieke sector kan in vier aspecten worden verdeeld: middelen (input), activiteiten (throughput), prestaties (output) en effecten (outcome). Door de verbanden tussen de aspecten te onderzoeken kunnen er uitspraken worden gedaan over doelrealisatie, doelgroepbereik, doelmatigheid van bedrijfsvoering en doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid.

Figuur 2: Inzicht en onderlinge relaties van monitoring op activiteiten, projecten, programmadoelen en de brede welvaart (Ministerie van

Middelen

'Hier gaat het om de middelen die zijn ingezet om de effecten dan wel prestaties te realiseren (Algemene Rekenkamer, 2005)'. Middelen zijn: de uitgaven aan financiële beleidsinstrumenten, het ingezette personeel, de ingehuurde diensten en het verbruikte materiaal. Dit geldt zowel voor de regio als voor de derden. Voor het meten van de doelmatigheid zijn de totale inzet van middelen in één grootheid uitgedrukt, namelijk geld.

Activiteiten

De Algemene Rekenkamer (2005) beschrijft activiteiten als; 'al datgene wat in de regio wordt uitgevoerd om middelen om te kunnen zetten in prestaties voor het beleid.' Het is van belang

om dit mee te nemen in het onderzoek omdat verkeerd gekozen activiteiten een verklaring kunnen bieden voor bijvoorbeeld achterblijvende prestaties en/of effecten.

Prestaties (Output)

'(Beleids)prestaties zijn de resultaten van werkprocessen die binnen een organisatie worden doorlopen om een beleidsdoelstelling te realiseren (Algemene Rekenkamer , 2005).'

Prestaties op regionaal niveau zijn de aan de doelstelling van het beleid gerelateerde resultaten van activiteiten van een organisatie (onderdeel) van de regio die bestemd zijn voor de samenleving. Informatie over de prestaties in de regio worden door de regio verzameld en gemonitord.

Effecten (Outcome)

'Beleidseffecten zijn de gevolgen van beleid van de regio die merkbaar zijn in de maatschappij (Algemene Rekenkamer , 2005). Effecten zijn over het algemeen lastig om te onderzoeken, omdat het lastig is om deze te kwantificeren en het vaak moeilijk is vast te stellen in hoeverre deze effecten door het beleid in regio zijn gerealiseerd. Bij de effecten kunnen bij het beleid betrokken partijen ook andere factoren van invloed zijn, zoals demografische ontwikkelingen of de situatie op de arbeidsmarkt. Om de effectiviteit van het beleid te kunnen bepalen, zal de invloed van externe factoren moeten worden verwijderd. Dit zal lastig zijn en van de situatie in de regio afhangen. Over het algemeen wordt er dan enkel alleen onderzoek naar de prestaties gedaan. Per slot van rekening, geleverde prestaties leiden niet automatisch tot het beoogde effect. Ze zijn hooguit een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde voor het realiseren van het beoogde effect. Verder is het van belang om inzicht te krijgen of er ongewenste neveneffecten kunnen ontstaan door het gevoerde beleid (bijvoorbeeld milieueffecten van economisch beleid).

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk staat het vigerende beleidskader beschreven. In een tijdlijn is beschreven hoe er tot regionale samenwerking is gekomen en welke belangrijke documenten zijn opgesteld. Er wordt op abstract niveau beschreven wat de regio in de periode 2019-2023 wil bereiken. Ook wordt er in dit hoofdstuk verwezen naar bijlage 1, waar alle projecten staan beschreven die van toepassing zijn in het kader van de onderzoeksvraag. In dit hoofdstuk wordt de volgende deelvraag beantwoord: 'Wat zijn de opgenomen doelstellingen en indicatoren voor het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het uitvoeringsprogramma 2019-2023?'

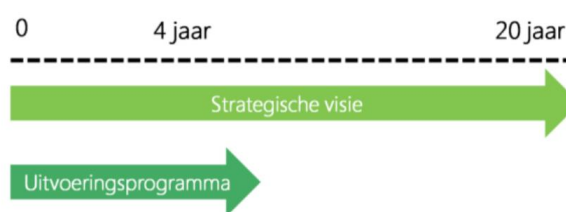
3.1 REGIONALE SAMENWERKING NOORD-LIMBURG

De acht Noord-Limburgse gemeenten (Venlo, Venray, Bergen, Beesel, Gennep, Peel en Maas, Horst aan de Maas en Mook en Middelaar) bundelen al jaren hun krachten om een impuls te geven aan de verdere ontwikkeling van de regio en het oplossen van regionale vraagstukken. Deze samenwerking is tot stand gekomen met het uitvoeringsprogramma 'Werken aan de regio Venlo 2015-2018' en de strategische visie Noord-Limburg 2040.

In 2018 is de gemeente Venlo samen met zeven andere gemeenten in de regio Noord-Limburg gestart met een actualisatie van de strategische visie van de regio. Een strategische visie vormt inhoudelijk het strategisch kader voor de samenwerking. Daarnaast biedt het ook

een gezamenlijk lange termijn perspectief voor de acht gemeenten. Hierop volgend is ook een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld dat zich binnen het in de visie geschetste lange termijn ontwikkelperspectief richt op de middellange termijn (4 jaar). In het uitvoeringsprogramma staat concreet beschreven wat er regionaal wordt gedaan om de gezamenlijke ambities te realiseren (Regio Noord-Limburg b, 2020).

In 2019 is door de acht Noord-Limburgse gemeenten de volgende strategische ambitie geformuleerd: "de Gezondste regio" van Nederland in 2040. Deze ambitie is geformuleerd op basis van de leidende positie die de regio Noord-Limburg heeft op het gebied van gezonde voeding. De regio Noord-Limburg is het grootste aaneengesloten grensoverschrijdende tuinbouwgebied van West-Europa met een unieke locatie als het gaat over de logistieke sector (Regio Noord-Limburg b, 2020). Naast gezonde voeding en logistiek zijn er nog een aantal andere regionale opgaven die zich laten scharen onder "de Gezondste regio". Dit zijn onder andere een gezond leefklimaat, gezonde arbeidsmarkt, gezond leven en gezond ondernemen. De sterke economische sectoren van de regio Noord-limburg zoals voeding en

Figuur 3: Lange- en middellange termijn perspectief (Gemeente Venlo, 2020)

logistiek zijn niet genoeg om in 2040 een aantrekkelijke regio te zijn om in te wonen, werken en te recreëren (Regio Noord-Limburg b, 2020).

3.2 STRATEGISCHE VISIE REGIO NOORD-LIMBURG 2040

De regio Noord-Limburg ziet gezondheid als de verbindende schakel tussen de economische activiteiten en het sociaal maatschappelijke ecosysteem van de regio. De gezondheid van de regio wordt gedragen door zes pijlers:

1. Ondernemen en innoveren: Gezond ondernemen
2. Energie en klimaat: Gezond leefklimaat
3. Vitaal en gezond: Gezond zijn en gezond blijven
4. Toerisme en Leisure: Gezond leven
5. Landelijk gebied: Gezonde leefomgeving
6. Mobiliteit en logistiek: Gezond verbinden

De ambities van deze zes pijlers zijn vastgelegd in de regionale strategische visie Noord-Limburg 2040. De strategische visie is een kaderstellend en daarmee richtinggevend document. De zes pijlers hebben veel onderlinge samenhang, omdat de ene ontwikkeling de ander beïnvloed. Om het toekomstbeeld zo goed mogelijk te realiseren moeten de zes pijlers zorgen voor structuur. De zes pijlers zijn leidend voor het omzetten van ambitie in activiteiten in een regionaal uitvoeringsprogramma (Regio Noord-Limburg b, 2020).

Voor dit onderzoek zijn de programma's/pijlers Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat onderzocht.

3.3 ONDERNEMEN EN INNOVEREN IN 2040

Noord-Limburg wil de regio zijn waar 'voedsel op maat' (personalised nutrition) wordt ontwikkeld, geproduceerd en verhandeld aan de hele wereld evenals het exporteren van kennis en systemen voor de productie van hoogwaardige gezonde voeding.

De Brightlands Campus Greenport Venlo is het centrum van innovatie waarin bedrijfsleven, overheid en onderwijs al jaren intensief samenwerken. In 2040 wil de regio zich verder ontwikkelen met name in de agrofood, maar ook in de logistieke en toeristische sector. Onder Ondernemen en innoveren gaat het onder andere over voeding, circulair en duurzaam produceren, efficiënt gebruik van vervoersmodaliteit in de logistiek en een gezond milieu. De Brightlands Campus Greenport Venlo is een belangrijke plek om deze ambitie te realiseren.

Samen met onderwijsinstellingen en ondernemers wil de regio maatwerk opleidingen en banen aan jongeren aanbieden (Regio Noord-Limburg b, 2020).

3.4 ENERGIE EN KLIMAAT IN 2040

De regio wil beschermd zijn tegen overstromingen en transformeren naar een duurzaam landschap met hoge ruimtelijke kwaliteit en optimaal gebruik. De energietransitie door het realiseren van zon-, water- en windenergieopwek moet ten goede komen aan de lokale gemeenschappen. Verder wil de regio investeren in alternatieven voor aardgas.

Tot slot wil de regio investeren in klimaatbestendigheid door het verhogen van de biodiversiteit, het vergroenen van de bebouwde gebieden, aanpak van hittestress in woonkernen en op bedrijventerreinen (Regio Noord-Limburg b, 2020).

3.5 REGIONAAL UITVOERINGSPROGRAMMA 2019-2023

De hierboven beschreven doelen zijn vertaald naar een regionaal uitvoeringsprogramma waarmee de regio in de periode 2019-2023 aan de slag is gegaan.

Om invulling te geven te kunnen geven aan dit uitvoeringsprogramma heeft de regio de beschikking over drie instrumenten, i.c. de Regio Deal, de regionale Investeringsagenda en het Innovatiefonds. Hieronder lichten wij deze kort toe.

1) Regio Deal

De Provincie Limburg en de regio Noord-Limburg hebben voor de Rijksoverheid een propositie opgesteld om te komen tot een Regio Deal voor Noord-Limburg. Een Regio Deal is een partnerschap tussen de regio en het Rijk om brede maatschappelijke opgaven uit de regio op te pakken. Uitgangspunt voor een Regio Deal is een evenredige cofinanciering vanuit de regio. De Regio Deals richten zich op de brede welvaart; onder andere op verbetering van het leef-, woon- en vestigingsklimaat, het bestrijden van criminaliteit en duurzame verandering in de voedselproductie. Hiermee versterken de regio en het Rijk elkaar en de kracht van de regio en de maatschappij als geheel. De Regio Deal is in 2020 gesloten en de uitvoering is gestart in 2021.

2) Regionaal investeringsagenda

Eind 2018 is besloten om vooruitlopend op de herziening van de Regiovisie gezamenlijk een regionale investeringsagenda op te stellen met de Provincie Limburg. De investeringsagenda is opgebouwd uit zeven projecten.

3) Innovatiefonds

Het innovatiefonds bestaat uit middelen die zijn samengebracht door de acht Noord-Limburgse gemeenten. Het innovatiefonds heeft als doel om op een laagdrempelige manier innovaties in de regio aan te jagen die passen binnen de strategische doelstellingen van de acht gemeenten.

In de tabel is schematisch weergegeven hoe de uitvoering van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 eruit zag:

Documenten:	Regio Deal 	Investeringsagenda 	Uitvoeringsprogramma
Partners:	Rijk, Provincie Limburg en Regio N-L	Regio N-L en Provincie Limburg	Regio N-L (acht Noord-Limburgse gemeenten)
Bijdrage:	35 miljoen (17,5 miljoen Rijk en overige partners ieder 8,75 miljoen)	40 miljoen (beide partners 20 miljoen)	€1,28 per inwoner
Penvoerder/kassierol:	Provincie Limburg	Gemeente Venlo	Gemeente Venlo
Thema's & Projecten:	-Future Farming -Partnerschap onderwijs en bedrijfsleven -Grensoverschrijdende samenwerking	-Doorontwikkeling Campus Greenport Venlo -Regionale Energie Strategie, waterveiligheid en energielandschappen 	Ondernemen & Innoveren: 1. Programmalijn Gezond eco-systeem voor innovatie, startups en bedrijven 2. Programmalijn Brightlands Campus als hart van het kennis-ecosysteem 3. Programmalijn doorontwikkeling van kennisinfrastructuur en opleidingen 4. Programmalijn Triple Helix als verbinder 5. Programmalijn Aantrekken en binden van talent Energie & Klimaat: 1. Programmalijn Energietransitie 2. Programmalijn Klimaatadaptatie 3. Programmalijn Hoogwaterveiligheid

De programmalijnen van de programma's Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat, in de kolom Uitvoeringsprogramma, zijn afgeleid van de gestelde ambities uit de Regiovisie 2040. De thema's en iconprojecten uit de Regio Deal en Investeringsagenda zijn, zoals eerder benoemd, complementair aan de twee programma's. Onder de twee programma's vallen individuele projecten/activiteiten die moeten bijdragen aan de ambities. De verschillende projecten/activiteiten worden in bijlage 1 schematisch weergegeven. Vooraf vastgestelde indicatoren die aangeven wat de gewenste situatie moet zijn over een bepaalde periode ontbreken.

De Regio Deal moet gemonitord worden. In het monitoringsplan van het regiobureau wordt een voorstel gedaan hoe naast de Regio Deal, ook de Investeringsagenda gemonitord kan worden. In bijlage 3 is het monitoringsplan van de Regio Deal en de Investeringsagenda te vinden. Het monitoringssysteem dient nog doorontwikkeld te worden.

De uitvoering van het regionale uitvoeringsprogramma beoogt bij te dragen aan de verbetering van de brede welvaart in de regio Noord-Limburg. Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft uitgewerkt wat zij verstaan onder 'brede welvaart' en de regio Noord-Limburg heeft dit opgenomen in het monitoringsplan. De exacte bijdrage van projecten aan verbetering van de brede welvaart is lastig te bepalen onder meer door de invloed van externe factoren.

3.6 DEELCONCLUSIE

In dit hoofdstuk staat de beantwoording van de volgende deelvraag centraal, namelijk: 'Wat zijn de opgenomen doelstellingen en indicatoren voor het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het uitvoeringsprogramma 2019-2023?'

De lange termijn (2040) is doorvertaald in een middellange termijn programma (4 jaar), namelijk het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023. De kern van het programma Ondernemen & Innoveren bestaat uit het verder ontwikkelen en innoveren van de economische sectoren in de regio Noord-Limburg, zoals Agrofood en logistiek. Het buitenland en voornamelijk de grensligging met Duitsland zorgt voor extra kansen voor de Regio Noord-Limburg. De kern van het programma Energie & Klimaat is het omschakelen naar een duurzaam energiesysteem, investeren in hoogwaterveiligheid en klimaatadaptatie. Tot slot ontbreken indicatoren die aangeven wat de gewenste situatie moet zijn over een bepaalde periode over de doelstellingen en projecten/activiteiten.

HOOFDSTUK 4 UITVOERING

In dit hoofdstuk staat de uitvoering, ook wel de 'output', van het regionaal uitvoeringsprogramma beschreven. Centraal staat op welke wijze het beleid in uitvoering wordt gebracht, het hoe-kader. De vooraf opgestelde projecten en activiteiten worden beschreven en met zelf ontwikkelde quickscans wordt inzicht gegeven in de status van de verschillende projecten. Verder wordt er beschreven wie er vanuit de quatro-helix betrokken zijn. In dit hoofdstuk wordt de volgende deelvraag beantwoord: "In hoeverre is er uitvoering gegeven aan het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023?"

4.1 SAMENWERKINGSVORM

Sinds 2019 is de samenwerking gericht op samenwerken aan een gezamenlijke (regionale) opgave. Dat houdt ook een andere rol in voor ambtenaren en bestuurders die werken aan de regionale opgave: "van werken aan lokale projecten, naar werken aan regionale projecten" en "van afstemmen, naar vertegenwoordigen".

In de samenwerkingsvorm tussen de gemeenten is er geen sprake geweest van juridische entiteiten. Formele documenten worden voor besluitvorming altijd aangeboden aan het bevoegd orgaan (college of raad) (Regio Noord-Limburg d, 2020). De samenwerkingsafspraken tussen de acht gemeenten zijn vastgelegd in het Bestuurconvenant Regio Noord-Limburg. Voor het verrichten van rechtshandelingen treedt de gemeente Venlo op als vertegenwoordiger van de regiogemeenten.

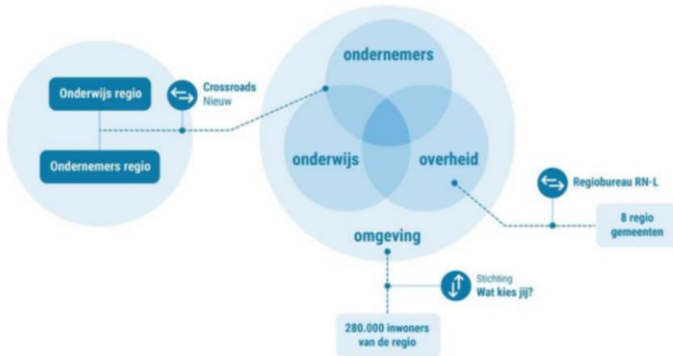
4.2 BETROKKEN ORGANISATIES

4.2.1 Triple- en quatro-helix verband

De regionale samenwerking is gericht op een samenwerking van de triple- en quatro helix (onderwijs, overheid, ondernemers en omgeving: ketenpartners en samenleving om regionale projecten uit te voeren). De quatro helix is een uitbreiding op de al bestaande triplehelixsamenwerkingen (Bisschops, Kuiper, & Rutten, 2015). In de programmaperiode 2020-2023 is in triple- en quatro helix verband gewerkt (Regio Noord-Limburg d, 2020). Dit houdt in dat projecten/activiteiten die bijdragen aan de Regiovisie 2040 worden geleid door initiatiefnemers uit de triple- en quatro helix organisaties. Initiatiefnemers dienen een aanvraag voor subsidie in te dienen bij het regiobureau. Het regiobureau is juridisch niet bevoegd om de subsidie aan de initiatiefnemers toe te kennen. Zij leiden de aanvraag door aan het bevoegd gezag, zoals het college van Gedeputeerde Staten (GS) van de Provincie Limburg. Dit verschilt afhankelijk van degene die penvoerder is van de verschillende fondsen.

De triple helixorganisatie, genaamd Crossroads, is de organisatie die als taak heeft om de juiste partijen in de regio met elkaar te verbinden. Stichting Wat kies Jij? vertegenwoordigt de 280.000 inwoners die in de regio Noord-Limburg wonen, werken en recreëren. De

projecten/activiteiten hebben als doel een betere leef-, werk- en verblijfsregio te realiseren voor onze inwoners en de regio Noord-Limburg als geheel. Op de volgende pagina worden de hierboven genoemde organisaties individueel beschreven. In figuur 4 is te zien hoe de verschillende organisaties met elkaar samenwerken en ze zich tot elkaar verhouden.

Figuur 4: Quatro-helix Noord-Limburg (Crossroads Limburg, sd).

Het regiobureau

Het regiobureau is opgericht voor het organiseren van de sturing op de uitvoering van de regionale opgave. Het regiobureau ondersteunt en faciliteert de regionale overleggen en draagt zorg voor de integraliteit.

De regio Noord-Limburg is een netwerkorganisatie. Het regiobureau heeft geen juridische status. Indien nodig treedt de gemeente Venlo op als rechtspersoon. De medewerkers die werkzaamheden uitvoeren voor het regiobureau, blijven in dienst van hun eigen gemeente en vallen hiërarchisch onder hun eigen leidinggevende. Er worden taakafspraken gemaakt over de uitvoering van hun werkzaamheden. De functionele aansturing is in handen van de regiodirecteur. In bijlage 2 is opgenomen wie vanuit de gemeente Venlo en de regio Noord-Limburg betrokken zijn binnen het onderzoek.

De volgende functies zijn ondergebracht bij het regiobureau:

- Regiodirecteur (1,0fte);
- Strategisch adviseur (0,8fte);
- Procesmanager (0,67fte);
- Zes programmamanagers (5,1fte);
- Beleids- en procesondersteuner (0,8fte);
- Adviseur Public Affairs (1fte);
- Adviseur Financiën en subsidies (1fte);
- Adviseur Communicatie (0,8fte);
- Secretariële ondersteuning (0,5fte).

Het regiobureau maakt gebruik van een werkruimte in de Villa Flora. De triple- en quatro helix partners en diverse regionale overlegtafels maken ook gebruik van de werkruimte in de Villa Flora, hetgeen de samenwerking en afstemming met deze verschillende organisaties bevordert (Regio Noord-Limburg d, 2020).

Crossroads

Vanaf 2016 bestaat er in de regio Noord-Limburg een triple helix afstemming waarbij partners in het bedrijfsleven, overheid en onderwijs elkaar op regelmatige basis ontmoeten. In 2019 is besloten deze samenwerking meer structuur te geven door een Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur en een werkorganisatie onder leiding van een onafhankelijk voorzitter aan te stellen. Het kreeg de naam: Crossroads Limburg. Binnen de samenleving of regio ontwikkelt zich de laatste jaren een beweging met een ambitie om diverse gezondheidsinitiatieven in de regio aan te jagen. Deze initiatieven werden ontwikkeld binnen de Stichting de Gezondste Regio. (Crossroads Limburg, sd). Inmiddels is de stichting opgeheven en is haar plaats ingenomen door Stichting Wat Kies Jij?

Crossroads heeft de taak overheid, ondernemers, omgeving en onderwijs te verbinden. De maatschappelijke vraagstukken waar de samenleving tegenwoordig mee worden geconfronteerd zijn zo complex dat geen enkele actor deze alleen kan oplossen. Crossroads wordt grotendeels gefinancierd door middelen uit de Regio Deal, de Provincie Limburg, het Rijk en ook ondernemers betalen een gedeelte mee (MLA Business, 2023).

Stichting Wat kies Jij?

Stichting Wat Kies Jij? is de opvolger van Stichting De Gezondste Regio die in de regio Noord-Limburg de omgeving vertegenwoordigt binnen de quatro-helix-organisatie. De regio Noord-Limburg financierde, samen met het Rijk en de Provincie Limburg in de Stichting Wat Kies Jij? om de interactie met de omgeving in de quatro-helix vorm te geven. Het Rijk heeft in de Regio Deal de aanwezigheid van een quatro-helix-organisatie opgenomen als randvoorwaarde (Gemeente Venlo d, 2023). Het bestuur heeft recent aangekondigd de stichting op te heffen (DeLimburger, 2023). Er zijn verschillende regio's aan het experimenteren om van triple helix organisatie naar een quatro/penta helix organisatie over te stappen. De Rijksdelegatie was bij Regio Deal 1 heel erg geïnteresseerd in de quatro helix vorm in Noord-Limburg. De behoefte is er om een nieuwe organisatie te betrekken bij de quatro helix gedachte.

Noord-Limburg heeft het 'nadeel' gehad ten opzichte van andere regio's dat de triple helix organisatie moeizaam van de grond is gekomen. In sommige regio's zijn het juridische entiteiten en in andere regio's zijn het, net als in Noord-Limburg, netwerkorganisaties. De meeste hebben een juridische vorm aangenomen. Door wisselingen van de directies is de triple helix organisatie moeizaam van de grond gekomen. Crossroads is sinds ander halfjaar jaar bezig om de positie van triple helix organisatie naar een betere positie te brengen. De activiteiten die bij Crossroads horen moeten en worden langzamerhand van het regiobureau naar Crossroads gebracht. Het regiobureau benadert ook bedrijven en dit wordt op een later moment door Crossroads overgenomen.

4.2.2 Overige organisaties

Het programma Energie & Klimaat beoogt de energietransitie en klimaatadaptatie in de regio te stimuleren. Daarbij zijn twee organisaties belangrijk voor het realiseren van de doelstellingen. Dit is de Regionale Energietransitie Noord- en Midden Limburg (RES NML) en Waterpanel Noord. De RES NML heeft als taak om een bijdrage te leveren aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Waterpanel Noord heeft als taak om met alle betrokken partijen de huidige en toekomstige wateropgave in Limburg te realiseren en om de opgaven voor de (afvalwater)keten uit het Bestuursakkoord Water te realiseren. Het is belangrijk om deze twee organisaties te beschrijven omdat het programma Energie & Klimaat in het kader van het uitvoeringsprogramma naar verhouding minder projecten/activiteiten heeft opgepakt. De twee bovengenoemde organisaties dragen complementair bij aan de Regiovisie 2040 en zijn ook initiatiefnemers voor een aantal projecten/activiteiten in het kader van het uitvoeringsprogramma. De reden dat er ook een programma Energie & Klimaat is opgenomen in het kader van het uitvoeringsprogramma is omdat men bij de start van het vormen van de bovengenoemde organisaties dacht dat beide organisaties beleidsmatig te werk zouden gaan. De ambitie is echter om zoveel als mogelijk uit te voeren, zoals het realiseren van duurzame opwek in plaats van beleid op papier te schrijven. De versnelling die men voor het programma Energie & Klimaat in gedachten had is gerealiseerd. Dit is verder in het hoofdstuk beschreven.

Ook het programma 'Circulaire en duurzame hoofdstad' van de gemeente Venlo heeft als taak om de opgave voor energie, klimaat en circulariteit uit te werken. In dit programma wordt ook aan projecten gewerkt die regionaal worden uitgevoerd. Er is dus op verschillende manieren overlap met het programma Energie & Klimaat in het kader van het uitvoeringsprogramma.

4.3 VAN DOELEN NAAR PROJECTEN

Onderwijsinstellingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen aanspraak maken op subsidies om projecten/activiteiten uit te voeren die bijdragen aan de regionale doelstellingen. Zij dienen een verzoek in bij het regiobureau volgens een vast format, ook wel een projectfiche genoemd. Hierin onderbouwen initiatiefnemers hun verzoek, aan welke doelen ze bijdragen, hoe ze het denken te kunnen financieren en wat de verwachte resultaten zijn. Er worden nog meer eisen gesteld waaraan een verzoek moet voldoen en deze zijn in bijlage 4 en 5 uitgewerkt.

In de tabel van hoofdstuk 3 staat beschreven wie penvoerder is van de verschillende fondsen. Alle acht gemeenteraden moeten wel jaarlijks instemmen met de projecten die worden uitgevoerd. Deze worden middels de zogeheten projectenveloppen aangeboden aan de acht gemeenteraden.

Tot nu zijn er vier projectenveloppen vastgesteld. De Regio Deal maakt gebruik van een andere term, namelijk tranche. De financiële middelen uit de Regio Deal zijn binnen twee jaar uitgegeven. Voor het nieuwe uitvoeringsprogramma 2023-2027 kan de regio Noord-Limburg een nieuwe aanvraag indienen bij het Rijk. Ook de projecten in het kader van de Regio Deal moeten door de gemeenteraden worden goedgekeurd omdat er sprake is van cofinanciering.

In de onderstaande tabel staat beschreven in welke jaren welke termen gehandteerd worden. Hiermee is inzichtelijk in welk jaar, met welke fondsen projecten zijn gefinancierd.

Envelop / tranche	Jaren
1 ^{ste} envelop / 1 ^{ste} tranche	2020
2 ^e tranche	2021
3 ^{de} envelop	2022
4 ^{de} envelop	2023

4.4 MONITORING

Het regiobureau legt met een jaarrekening (financiële)verantwoording af over de besteding van de middelen die de regiogemeenten per inwoner beschikbaar stellen. De projecten die vallen onder de Regio Deal en de Investeringsagenda, worden via monitoring- en voortgangsrapportages verantwoord en maken geen onderdeel uit van de jaarrekening van de Regio Noord-Limburg. Alle acht colleges verantwoorden de inzet van middelen die worden ingezet voor de deelname aan de specifieke projecten via de eigen gemeentelijk jaarrekening (Het regiobureau, z.d.).

Als er een projectplan is goedgekeurd en een bedrag is meegegeven, dan zijn er vaste momenten wanneer de voortgang moet worden gemeten en vervolgens wordt er een eindafrekening opgemaakt. Op dit moment wordt het monitoringsplan in bijlage 3 gebruikt om inzicht te krijgen in wat er uitgevoerd dient te worden om de resultaten/doelstellingen te bereiken. Het monitoringsplan is door Berenschot ontwikkeld. Er is op dit moment nog geen monitoringssysteem waar informatie/resultaten in wordt verwerkt om hiermee een beeld te krijgen waar de programma's staan ten opzichte van het einddoel.

Omdat er op dit moment nog geen monitoringssysteem beschikbaar is hebben we gebruik gemaakt van de twee quickscans. Er worden verschillende kleuren onderscheiden en deze hebben ook elk een eigen betekenis. De quickscans laten een globale evaluatie zien van de doelrealisatie van de vooraf beschreven projecten.

Ook is te zien waaruit de projecten worden gefinancierd. Zoals eerder vermeld staat er een uitgebreidere toelichting per project in bijlage 1.

4.4.1 MONITORING OP PROJECTNIVEAU ONDERNEMEN & INNOVEREN

In de quickscan worden een aantal kleuren onderscheiden. Op pagina 8 wordt beschreven wat de norm is van de verschillende kleuren. In de onderstaande tabel zijn alle projecten beschreven en is de voortgang beoordeeld.

Projecten	Status
Regio Deal 1^e tranche	
Future Farming	Orange
Pres-development research facilities	Yellow
Fieldlab future farming	Light Green
Fieldlab voeding & Gezondheid	Light Green
Fieldlab Technological innovotion & smart logistics (TISL)	Light Green
Genslab	Light Green
Haalbaarheidsstudie grensoverschrijdende instituut circulaire transitie	Green
Gilde Grenscollege fase 1	Yellow
Provincie Limburg (Innovatieagenda)	
Bright5	Green
Regio Deal 2^e tranche	
Regionaal Traineeships	Blue
BCGV: kas t.b.v. shared facilities, doorontwikkeling Test en taste centrum, Ontwerpfase Food Factory pilot plant, Shared facilities	Blue
Grensoverschrijdende toolkit voor Nederlandse en Duitse gemeenten	Light Blue
Kipster Innovationcentrum voor Kennisdeling en ontwikkelingen in de Pluimveehouderijsector	Blue
Regio in je Rugzak	Blue
Meet Noord-Limburg	Light Blue
Fieldlab Circulaire transitie	Light Green
Circulair ambachtscentrum Beesel Venlo	Yellow
Gilde Grenscollege	Green
Crossroads Limburg	Light Green
Euregionaal Sustainability Center	Yellow
Brightlands Startup / spin-off klimaat	Blue
Brightlands Food Concepts Center for Development, testing and Claims	Blue
Brightlands Experience Center of Future Food	Blue
Gilde International	Yellow
Investeringsagenda 1^e envelop	
Circulair ambachtscentrum Beesel Venlo en pilot circulaire ambachten	Yellow
Bachelor opleiding Gezondheid	Light Green
LINT	Yellow
Data Science & AI Academy	Light Green
Blue Plasma Centre	Green
Brightlands Institute for Supply Chain innovation (BISCI)	Light Blue
Investeringsagenda 3^e envelop	
Verbonden peelpoorttuinen	Blue
Investeringsagenda 4^e envelop	
Agro Leeft	Blue
Aspergilde Limburg	Blue
Insect Valley Europe	Blue
Eggperience	Blue
Land van de Makers	Blue

Buiten de Investeringsagenda 4^e envelop	
Agropole	
Overige uit het regionaal uitvoeringsprogramma	
Innovatie en startersfonds	
Onderzoekscentrum Zacht Fruit	
Doorontwikkeling FOOD NL	
Seeds Solutions	
Venlo Studentenstad	

Er zijn op dit moment subsidieaanvragen ingediend voor een aantal projecten uit de 2^e, 3^e en 4^e envelop. De regio verwacht hiervoor op korte termijn¹ een beschikking af te geven. Vaak zijn deze projecten wel al gestart, dat mag namelijk na vaststelling van de projectenvelop. De regio heeft hier nog geen voortgangsinformatie van. De beschikbare middelen uit de Regio Deal zijn na 2 rondes allemaal toegewezen aan projecten. Er is geen budget meer om in de 3^e en 4^e envelop projecten voor de Regio Deal op te nemen. De uitvoering van de regio Deal loopt tot en met 2025.

Voortgang programma tot en met juli 2022

In 2021 is voor het programma Ondernemen & Innoveren een beschikking afgegeven voor acht projecten uit de eerste termijn van de Regio Deal ook wel de eerste enveloppe van de Investeringsagenda. De projecten op en buiten de Brightlands Campus worden ontwikkeld. Op de Brightlands Campus moet voor de verdere doorontwikkeling nog veel gedaan worden. De projecten uit de tweede termijn van de Regio Deal worden hiervoor ontwikkeld en uitgewerkt. Hier ligt de focus op het ontwikkelen van nieuwe onderzoeks- en onderwijsinstututen. Dit draagt bij aan de doelstelling 'Future Farming' binnen de Regio Deal, ook draagt het bij aan het icoonproject van de Investeringsagenda 'de doorontwikkeling Campus Greenport Venlo' en het aantrekken en binden van talent (Regio Noord-Limburg f, 2022).

Verder zijn een deel van de lopende projecten uit de Investeringsagenda in november of december 2021 beschikt, waardoor er in dat jaar nog niet veel inhoudelijke voortgang is geboekt. Voor de Brightlands Future of Farming Institute is de huidige markt niet eenvoudig om een partij te vinden die het onderzoekslab kan bouwen. De realisatie zal dan ook vermoedelijk eind 2024 worden afgerond (Regio Noord-Limburg f, 2022).

Binnen Ondernemen en Innoveren is er intensief samengewerkt binnen de quatro helix. De Fieldlabs-projecten zijn een bijzonder goed voorbeeld van dit type samenwerking (Regio Noord-Limburg f, 2022).

¹ Stand juni 2023

Voortgang programma tot en met eind 2022

In 2022 is er in de regio verder gewerkt aan de thema's Future Farming en Talent uit de Regiodeal. Voor het project Shared Facilities heeft dit geleid tot een definitieve toezegging van de subsidie. In overleg tussen de provincie, regio en de Brightlands Campus Greenport Venlo zijn enkele aanpassingen gedaan in de projectfiche. Dit heeft geleid tot een toekenning voor de ontwikkeling van een Experience Center for Future Food, Next Generation Farming Facilities, het Brightlands Food Concepts Center en Start Up/Spin Off klimaat. De projecten binnen het thema Talent van de Regiodeal zijn de projecten Talentincubator en Meet the Youngsters inmiddels opgestart. Deze projecten worden onder de naam van Crossroads uitgevoerd. In het kader van het thema Grensoverschrijdende samenwerking is er voor Crossroads voor 2023 en 2024 subsidie toegekend zodat de triple helix haar activiteiten kan voorzetten en de doorontwikkeling van het samenwerkingsplatform kan vormgeven.

Voor de projecten in het kader van de agrobusiness en landbouwtransitie zijn in het kader van de 4^e envelop projecten geformuleerd. In 2023 worden deze naar verwachting toegekend. Daarom staan deze in de quickscan blauw gekleurd.

In 2022 zijn er in het kader van het Innovatiefonds geen projecten gehonoreerd (Regio Noord-Limburg g, 2023).

Verder heeft het programmateam Ondernemen & Innoveren in 2022 een aantal sessies georganiseerd waarin gewerkt is aan een perspectievennotitie "Ondernemen & Innoveren in een nieuw perspectief" met daarin een terugblik op de afgelopen programmaperiode en een vooruitblik naar de belangrijkste opgaven voor het programma in de komende jaren. Deze notitie zal als input worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma 2023 en verder (Regio Noord-Limburg g, 2023).

4.4.2 MONITORING OP PROJECTNIVEAU ENERGIE & KLIMAAT

In de quickscan worden een aantal kleuren onderscheiden. Op pagina 9 wordt beschreven wat de norm is van de verschillende kleuren. In de onderstaande tabel zijn alle projecten beschreven en is de voortgang beoordeeld.

Projecten	Status
Investeringsagenda 1^e envelop	
Charter Energietransitie MKB	
Energieopslag en omslag Noord-Limburg	
Energielandschappen Noord-Limburg	
RES 1.0 en doorvertaling naar uitvoering	
Energie gebiedsontwikkeling 't Brook (Venlo)	
Transitie Nationaal Park De Maasduinen	
Investeringsagenda 1^e/3^e envelop	
Gebiedsgerichte aanpak "Ontginningsgebieden (pilot de Peel)	
Investeringsagenda 4^e envelop	
Onderzoek woningen verduurzamen met kleinschalige collectieve ALL-electric oplossingen	

Overige uit het regionaal uitvoeringsprogramma	
Oprichten regionale uitvoeringsorganisatie (RES)	
Transitievisie Warmte	
Uitvoering eerste reeks regionale projecten voor grootschalige opwek	
Lokale en regionale gebiedsdialogen inzake klimaatadaptatie	
Regionaal actieplan Klimaatadaptatie	
Waterketenplan	
Klimaatbestendige (beek) landschapsvisie	
Verder vertalen van het Panorama Noordelijke Maasvallei naar een ontwikkeling richting om mee te nemen in een planologisch instrumentarium	
Meeliften in lopende programma's (Deltaprogramma en HWBP)	

Voortgang programma tot en met juli 2022

De programmaliijn energie heeft veel raakvlakken met de RES NML, waarbinnen de regio Noord- en Midden-Limburg de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking, warmte(rest)bronnen en bijbehorende infrastructuur wordt uitgewerkt. Binnen de Investeringsagenda worden een aantal projecten uitgevoerd die op regionaal en lokaal niveau uitvoering geven aan de RES. Vanwege de vaststelling van de definitieve uitvoeringsovereenkomst voor de Investeringsagenda in eind 2021 hebben projecten vertraging opgelopen. De uiteindelijke startdatum voor de projecten was januari 2022 (Regio Noord-Limburg f, 2022).

Voortgang programma tot en met eind 2022

In de afgelopen periode is er hard gewerkt aan het opstellen van de RES 1.0. Hierin zijn de doelstellingen uit het regionaal uitvoeringsprogramma opgenomen die voortkomen uit wettelijke opgaven. De regio zit nu in de uitvoeringsfase. De RES NML staat er goed voor wat betreft de realisatie van grootschalige opwek van duurzame energie. Iets minder dan de helft van de 1.200 GWh is al uitgevoerd en naar verwachting kan de RES NML ondanks de netcongestie toch het volledige bod voor 2023 realiseren. Daarnaast staat de regio niet stil en verkent verdere kansen voor grootschalige opwek in onder andere de energieke gebiedsontwikkelingen (Regio Noord-Limburg g, 2023).

De meeste projecten binnen energie worden meegenomen naar de volgende programmaperiode omdat deze een langere doorlooptijd kennen. De projecten binnen klimaat zijn veel meer afgebakend en zijn zo goed als afgerond.

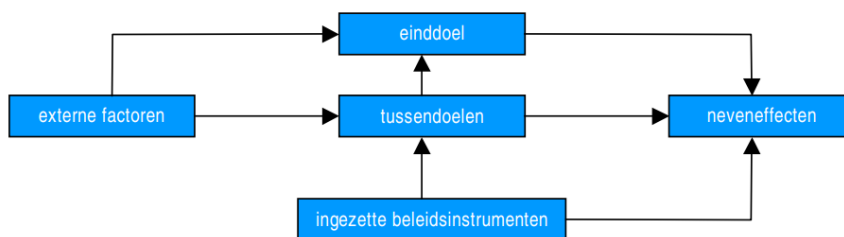
4.5 DEELCONCLUSIE

In dit hoofdstuk stond de volgende deelvraag centraal, namelijk: 'In hoeverre is er uitvoering gegeven aan het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023?'

Voor het programma Ondernemen & Innoveren geldt op dit moment dat de meeste projecten in uitvoering zijn of dat ze pas recent beschikt zijn. Dit betekent dat de projecten na 2023 doorlopen. Voor het programma Energie & Klimaat geldt op dit moment dat de meeste projecten buiten het regionaal uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd in de RES, Waterpanel Noord of het programma Circulaire en duurzame hoofdstad. Ook voor dit programma geldt dat de meeste projecten een langere doorlooptijd kennen en mee worden genomen naar de volgende programmaperiode.

HOOFDSTUK 5 DOELTREFFENDHEID

In dit hoofdstuk staan de effecten, ook wel de 'outcome', van het regionaal uitvoeringsprogramma beschreven. Om conclusies te trekken over de doeltreffendheid worden de factoren in figuur 5 weergegeven. Zo kan worden geconcludeerd in hoeverre de doelrealisatie op het conto te schrijven is van de ingezette beleidsinstrumenten, ook wel doeltreffendheid genoemd. In dit hoofdstuk wordt de volgende deelvraag beantwoord: 'In hoeverre zijn de projecten en activiteiten van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 doeltreffend uitgevoerd?'

Figuur 5: Verschillende soorten relaties in een doeltreffendheidsonderzoek

5.1 INGEZETTE BELEIDSINSTRUMENTEN

Om het einddoel 'de Gezondste regio' in 2040 te bereiken worden er projecten en activiteiten uitgevoerd. Doormiddel van het verstrekken van subsidies aan verschillende initiatiefnemers in de regio Noord-Limburg. Door het gebrek aan een monitoringssysteem kunnen er geen effecten worden gemeten. De regio Noord-Limburg beoordeelt de progressie ten aanzien van het bereiken van de doelen met de Brede Welvaartsmonitor van het CBS. Terwijl het niet aan te tonen is dat de ingezette beleidsinstrumenten leiden tot een positieve verandering volgens de CBS Brede Welvaartsmonitor. De ingezette beleidsinstrumenten die de regio op dit moment inzet worden namelijk niet meegenomen in de Brede Welvaartsmonitor.

5.2 TUSSENDOELEN

In het regionaal uitvoeringsprogramma worden de programma's Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat verder onderverdeeld in programmalijnen. Daarnaast zijn er vanuit de Regio Deal en de Investeringsagenda thema's en icoonprojecten die ook vallen onder de programmalijnen. Concrete tussendoelen met mijlpalen ontbreken in het regionaal uitvoeringsprogramma. Op projectniveau worden er wel projectresultaten gerapporteerd in de voortgangsrapportages die naar de verschillende gemeenteraden worden gestuurd. Deze worden ook per project in bijlage 1 beschreven. Ook wordt met de ontwikkelde quickscans duidelijk in welke kleurencategorie ze vallen.

5.3 NEVENEFFECTEN

Door het gevoerde beleid kunnen er neveneffecten ontstaan die vooraf voorzien waren of die zich achteraf hebben voorgedaan. In deze paragraaf wordt beschreven welke zichtbare neveneffecten zich hebben voorgedaan.

Van het Innovatiefonds is nauwelijks gebruik gemaakt. Initiatiefnemers maken hierop geen aanspraak omdat het indienen van een aanvraag veel tijd kost en de projecten/activiteiten aan veel regels moet voldoen. In de bestaande jaarrekeningen is te zien dat er een behoorlijke reserve is opgebouwd voor het Innovatiefonds. Met het gereserveerde geld had (dus) meer gedaan kunnen worden. Nu haken ondernemers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties af omdat ze geen interesse hebben om deze aanvragen in te dienen.

De triple helix organisatie (Crossroads) is in Noord-Limburg ten opzichte van andere regio's op een andere manier tot stand gekomen. In sommige regio's zijn het juridische entiteiten en in andere regio's zijn het net als de regio Noord-Limburg netwerkorganisaties. Doordat verschillende mensen bij Crossroads de functie van directeur de afgelopen jaren hebben bekleed hebben de taken van Crossroads vertraging opgelopen. Crossroads is sinds anderhalf jaar bezig om haar positie te versterken en er worden stap voor stap activiteiten van het regiobureau naar Crossroads gebracht.

5.4 INTERNE EN EXTERNE FACTOREN

Externe factoren komen voort uit processen die buiten de invloedssfeer van de regio liggen. Ze zijn moeilijker op te lossen, omdat de regio de uitkomst niet rechtstreeks kan controleren (Raeburn, 2021).

De volgende externe factoren hebben waarschijnlijk invloed gehad op de voortgang van het regionale uitvoeringsprogramma:

- Coronacrisis

De restricties van de coronacrisis hebben ervoor gezorgd dat de samenwerking en afstemming tussen alle betrokken partijen moeizamer van de grond is gekomen (Regio Noord-Limburg f, 2022).

- Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte van de arbeidsmarkt heeft ervoor gezorgd dat werving voor personeel (onder andere bij de kenniscentra) moeizaam is verlopen. Ook aannemers zijn niet of laat beschikbaar (Regio Noord-Limburg f, 2022).

- Crisis in de wereld en inflatie met als gevolg gestegen bouwkosten

De snel stijgende kosten, zowel voor bouwmaterialen als personele kosten hebben ook een rol gespeeld (Regio Noord-Limburg f, 2022).

Een voorbeeld is een onderzoekskas die drie keer opnieuw ontworpen moest worden omdat het binnen een bepaald prijspeil uitgevoerd moest worden en de producten steeds duurder werden.

De onderzoekskas werd steeds kleiner gemaakt anders werd het onbetaalbaar.

- **Netcapaciteit en nieuwe technologische ontwikkelingen**

Het overstappen naar meer duurzame energie heeft ervoor gezorgd dat afgelopen tijd het energienet overspannen is geraakt en tijdelijk vol zit. Ook nieuwe technologische ontwikkelingen zorgen ervoor dat de regio tussentijds moet kunnen 'bijschakelen' om niet achter te lopen.

- **Interne afstemming (interne factor)**

De projecten binnen de Regio Deal en Investeringsagenda vragen om interne afstemming tussen de vele verschillende betrokken gemeentelijke en provinciale organisatieonderdelen en met betrokken initiatiefnemers. Subsidieverstrekking heeft hierdoor vertraging opgelopen. Daarnaast moeten de bestuurders elkaar op inhoud en strategische/bestuurlijke context zien te vinden (Regio Noord-Limburg f, 2022).

- **Besluitvorming (interne factor)**

De definitieve besluitvorming heeft ook veel tijd gekost rondom de eerste termijn/enveloppe van projecten. De provinciale bestuurscrisis was ook een vertragende factor; na het opstappen van het Gedeputeerde Staten op 9 april 2021 was gedurende drie maanden geen bestuurlijke afstemming mogelijk (Regio Noord-Limburg f, 2022).

Bij het Rijk is een verlenging van de looptijd van de Regio Deal aangevraagd. De looptijd is daardoor aangepast van 31 december 2023 naar 31 december 2025.

5.5 EINDDOEL

Het uitvoeringsprogramma beoogt bij te dragen aan verbetering van de brede welvaart in de regio Noord-Limburg. De regio heeft in haar monitoringsplan 'Regio Deal en Investeringsagenda regio Noord-Limburg' benoemd dat ze het belangrijk vindt om niet alleen de voortgang van de programma's en projecten te monitoren, maar ook de ontwikkeling van de brede welvaart in de regio Noord-Limburg. Het is onduidelijk of de bijdrage van projecten aan verbetering van de brede welvaart bijdragen, mede door de invloed van externe factoren. Wel is het van belang om steeds de redeneerlijn te toetsen: 'is het aannemelijk dat een activiteit of project bijdraagt aan verbetering van de brede welvaart (Regio Noord-Limburg e, 2022)?'

Voor de monitoring van de brede welvaart maakt de regio gebruik van de regionale monitor brede welvaart van het CBS. De regionale monitor van het CBS monitort de brede

welvaart aan de hand van 8 thema's: milieu, materiële welvaart, welzijn, arbeid en vrije tijd, gezondheid, veiligheid, wonen en samenleving (Regio Noord-Limburg e, 2022).

Uitgangspositie 2020 'brede welvaart'

Met de programma's en de onderliggende projecten wil Noord-Limburg de Gezondste Regio van Nederland worden en zo de brede welvaart verbeteren. De programma's en projecten in de regio hebben het doel om maatschappelijke impact te realiseren. Voor een overzicht hiervan, wordt gebruikt gemaakt van de cijfers van het CBS over 'brede welvaart'. De data voor 2020 worden als nulmeting gebruikt. In dit jaar zijn de programma's onder 'de Gezondste Regio' van start gegaan (Regio Noord-Limburg e, 2022).

In de onderstaande tabel wordt een aantal indicatoren beschreven die het CBS gebruikt voor de brede welvaart monitor. De onderstaande beschreven indicatoren zijn niet direct af te leiden van de verschillende programmalijnen uit het uitvoeringsprogramma maar het is aannemelijk dat een positieve ontwikkeling in bijvoorbeeld de programmalijn doorontwikkeling van kennisinfrastructuur en opleidingen kan leiden tot een positieve trend in de volgende indicator: hoogopgeleide bevolking. Zo zijn de indicatoren die mogelijk van toepassing kunnen zijn op de programmalijnen van de programma's Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat hieronder beschreven. In de kolom 2020 is de nulsituatie beschreven en in de kolom van 2023 worden de laatste cijfers van de indicatoren beschreven. Ze worden ingedeeld in aandachtspunt- en goed ontwikkelde indicatoren. Onder aandachtspunt indicatoren scoort de regio Noord-Limburg 'slechter' dan gemiddeld ten opzichte van andere regio's in Nederland. Onder goed ontwikkelde indicatoren scoort de regio Noord-Limburg gemiddeld 'beter' ten opzichte van andere regio's in Nederland (CBS, 2022).

	2020	2023
Aandachtspunt indicatoren	-De ontwikkeling van het bruto binnenlands product -Natuurgebied per inwoner -Hoogopgeleide bevolking	-Hoogopgeleide bevolking -Emmissies van fijnstof naar lucht -Broeikasgasemissies per inwoner
Goedontwikkelde indicatoren	-Natuur en bosgebieden -Kwaliteit van zwemwater -Mediaan besteedbaar inkomen -Nettoarbeidsparticipatie -Brutoarbeidsparticipatie	-Natuurgebied per inwoner -Natuur en bosgebieden -Kwaliteit van zwemwater -Mediaan besteedbaar inkomen -Nettoarbeidsparticipatie -Brutoarbeidsparticipatie -Werkeloosheid -Tevredenheid met reistijd van en naar werk

Met de interpretatie van statistieken is zorgvuldigheid van belang, want het aantonen van causaliteit (oorzaak-gevolg) en correlatie (statistische samenhang) vereist nader onderzoek.

5.6 Doeltreffendheid

Om de doelstellingen te bereiken wordt nu vooral gefocust op het behalen van de projecten en activiteiten door deze uit te voeren. Er kunnen ook andere middelen worden ingezet zoals het investeren in onderwijshuisvesting, vitale stad en bereikbaarheid.

De vraag wat het regionaal uitvoeringsprogramma aan de inwoners heeft bijgedragen is moeilijk vast te stellen. Het lijkt erop dat vooral de verbinding is gezocht met bedrijven en kennisinstellingen. Hierdoor zijn zeker positieve resultaten behaald, zoals het regionaal traineeship en de onderzoekslabs van de Universiteit Maastricht op de Brightlands Campus Greenport Venlo. Maar deze projecten zijn geen doelen op zich.

Crossroads zou gemandateerd kunnen worden om projecten/initiatieven die bijdragen aan de regionale opgaven van het Innovatiefonds te subsidiëren. In Midden-Limburg is Keyport hiervoor gemandateerd en in Gelderland is een soortgelijke organisatie in plaats van verschillende gemeenten. Er wordt gekeken of dit een mogelijkheid is voor de triple helix.

De projecten worden vooraf getoetst op bijdragen aan de doelstellingen. Achteraf is te beoordelen hoe het project/initiatief heeft uitgedaakt. Daarnaast zijn er tussenrapportages en evalueerders per project om de resultaten te monitoren. De afgelopen jaren hebben verschillende initiatieven ook uitstel gevraagd in verband met externe factoren die een rol hebben gespeeld, zoals de stijgende bouwkosten, de coronacrisis en de krapte op de arbeidsmarkt.

Het regiobureau, individuele gemeenten, Crossroads en andere betrokken organisaties benaderen bedrijven. Via veel kanalen worden er met de bedrijven contacten gelegd. Er is overwogen om dit te centraliseren en de contacten via Crossroads te laten lopen. De rol van Crossroads zou hiermee helderder worden.

Of de projecten een bijdrage hebben geleverd aan de brede welvaart in de regio Noord-Limburg is nog niet vast te stellen en de vraag is of het op termijn vast te stellen is. Er staan nog een aantal projecten op de planning, er hebben projecten uitstel gevraagd door de invloed van externe factoren en de effecten van de meeste projecten/initiatieven kunnen pas over meerdere jaren worden gemeten.

Op het oog lijken er weinig projecten onder het programma Energie & Klimaat te zijn uitgevoerd, maar niet alles 'valt' onder de Investeringsagenda. In de RES NML en Waterpanel Noord worden ook projecten uitgevoerd op het gebied van Energie en Klimaat. De versnelling die Noord-Limburg wil maken landt onder de Investeringsagenda.

De effecten van de projecten zijn over 10 tot 15 jaar zichtbaar omdat de projecten nog niet veel hebben bijgedragen aan bijvoorbeeld CO2 reductie maar zich focussen op verkenningen en lokale standaarden.

5.7 DEELCONCLUSIE

In dit hoofdstuk stond de volgende deelvraag centraal: 'In hoeverre zijn de projecten en activiteiten van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 doeltreffend uitgevoerd?'

Het is niet vast te stellen of de bijdrage van de regio Noord-Limburg heeft geleid tot dit positieve resultaat. Dit komt mede doordat de tussendoelen ontbreken en hiermee ook de doeltreffendheid moeilijk kan worden vastgesteld. Concreet kan de relatie tussen de Regio Deal en de Investeringsagenda met de brede welvaart niet worden vastgesteld. Van de effecten van het beleid is het niet mogelijk om de doeltreffendheid te toetsen vanwege het ontbreken van monitorgegevens.

HOOFDSTUK 6 DOELMATIGHEID

In dit hoofdstuk wordt de volgende deelvraag beantwoord: “In hoeverre zijn de projecten en activiteiten van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 doelmatig uitgevoerd?”

6.1 FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

Per inwoner dragen alle acht regio gemeenten bij aan een algemene financiële bijdrage. Overschotten of tekorten worden in principe verrekend met de bijdrage van het volgend jaar. Om grote schommelingen in de bijdrage te voorkomen heeft het Burgemeestersoverleg (BO) besloten de overschotten van de afgelopen jaren te reserveren voor voorziene tekorten in de komende jaar (Regio Noord-Limburg g, 2023). Elke individuele gemeente besluit over deelname aan projecten binnen een projectenvelop van de Regio Deal of de Investeringsagenda. Zij dragen op basis van een inhoudelijke afweging per project een bepaald bedrag bij aan de projectenportefeuilles en stellen voor hun deelname de benodigde middelen beschikbaar. Elke regiogemeente regelt zijn financiële bijdrage in de eigen begroting. Binnen de regiobegroting hoeven hier dus geen middelen voor gereserveerd te worden. De administratie van de projecten uit de Regio Deal en de Investeringsagenda is opgenomen bij de initiatiefnemers van de projecten. Deze maakt dus geen onderdeel uit van de regiobegroting/-rekening (Regio Noord-Limburg g, 2023).

6.2 DOELMATIGHEID

In een paar jaar tijd is er zo’n 50 tot 70 miljoen euro besteed aan projecten. Het grootste deel van het budget is toegekend in subsidievorm. Een subsidie levert niet altijd 100% resultaat op, bijvoorbeeld omdat pilots kunnen mislukken. Bij een opdracht ligt dat anders. Een subsidie heeft een ander karakter en scoringspercentage. Als je innovatie wilt aanjagen is het te verwachten en daarmee acceptabel dat sommige innovaties niet lukken.

Uit eerdere evaluaties van de Regio deal is gebleken dat er nog geen geschikt financieringssysteem is ontworpen voor dit soort projecten.

In het regionaal uitvoeringsprogramma zijn er zes programma’s te onderscheiden. Ongeveer 70% van het budget valt onder het thema Ondernemen & Innoveren. De projecten/initiatieven zijn lastig onder de verschillende thema’s te verdelen omdat de projecten niet één doelstelling voor ogen hebben maar programma overstijgend zijn. Met dezelfde inzet van middelen kan overwogen worden om de programma’s in te krimpen of om opgavengericht te werk te gaan om aan meerdere doelstellingen te werken. Het is namelijk mogelijk omdat al eerder is geconcludeerd dat de doelstellingen programmaoverstijgend zijn (Regio Noord-Limburg b, 2020).

Doelmatigheid kan ook worden vastgesteld aan de hand van benchmarking maar dit is in de regio Noord-Limburg op dit moment niet mogelijk. De opgaven die de regio Noord-Limburg in haar Regiovisie 2040 heeft beschreven zijn anders dan andere regio's in Nederland. Ook de uitvoering en daaraan verbonden inzet van middelen is niet te vergelijken. Daarnaast is regionaal 'denken' een nieuwe manier van samenwerken met verschillende gemeenten. Ook het instrument Regio Deals van het ministerie Binnenlandse Zaken waar veel regio's aanspraak op maken is nieuw. Doordat het nieuw is vraagt dit een andere houding van ambtenaren en bestuurders die zullen moeten werken aan regionale opgaven: van werken aan lokale projecten, naar werken aan regionale projecten.

In de projectfiches van projecten en activiteiten van de Regio Deal en Investeringsagenda worden ook de financiële gevolgen in kaart gebracht. Daarbij wordt ook een doelmatigheidsafweging gemaakt over de manier waarop er rekening wordt gehouden met het doelmatig inzetten van middelen. Bijvoorbeeld bij de start van het bouwen van de onderzoekskas Future Farming zijn de bouwplannen twee keer aangepast door de gestegen bouwkosten. Het moet namelijk binnen de grens van de gevraagde subsidie van het Rijk of de Provincie Limburg passen.

De jaarrekening van 2022 (concept) sluit met een positief resultaat van €79.406. Terwijl in de begroting van 2022 nog een negatief resultaat werd verwacht van €102.600. Het positieve resultaat van de begroting is incidenteel en wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere personeelskosten in verband met het aantal vacatures die zijn ingevuld (Regio Noord-Limburg g, 2023).

6.3 DEELCONCLUSIE

In dit hoofdstuk stond de volgende deelvraag centraal: 'In hoeverre zijn de projecten en activiteiten van het programma Ondernemen & Innoveren en het programma Energie & Klimaat in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma 2019-2023 doelmatig uitgevoerd?'

Het antwoord is deels vast te stellen omdat de meeste projecten een langere doorlooptijd kennen en nog niet de beoogde prestaties zijn behaald. Ook ontbreekt een meetmethode om doelmatigheid op dit moment vast te stellen. Tot nu toe zijn er geen grote tekortkomingen in de doelmatigheid geconstateerd. Wel zijn er aanbevelingen gedaan over de wijze waarop het beleid doelmatiger uitgevoerd kan worden. Zo wordt in de programmateams gesproken over het reorganiseren van de programmastructuur zoals die nu functioneert.

In het einddoel, 'de Gezondste regio 2040', zijn geen tussendoelen geformuleerd waardoor het lastig is om op de uitvoering te sturen. Hierdoor kan de indruk ontstaan dat de middelen die hiervoor gereserveerd zijn op zoek zijn naar een bestemming in plaats van antwoord te geven op de vraag of een project bijdraagt aan het gestelde doel.

CONCLUSIE

In dit onderzoek stond de volgende hoofdvraag centraal: 'In hoeverre zijn de programma's Ondernemen & Innoveren en Energie & Klimaat met de daarin specifiek voor de gemeente Venlo relevante projecten in het kader van het regionaal uitvoeringsprogramma in de periode 2020-2023 doelmatig en doeltreffend uitgevoerd?'

Uit de resultaten blijkt dat er op hoofdlijnen, met voortgangsrapportages op projectniveau gemonitord wordt (middelen-gestuurd). Er is geen duidelijkheid op de manier waarop de projecten bijdragen aan de programmadoelen (doelen-gestuurd). Hierdoor kunnen er geen harde conclusies worden getrokken over de begrippen doeltreffendheid en doelmatigheid.

Over de gestelde programmadoelen, het 'wat-kader', zijn in dit onderzoek ook diverse constatering en aanbevelingen gedaan. Samengevat kan worden gesteld dat de regionale opgaven/ambities in het regionaal uitvoeringsprogramma niet duidelijk beschreven staan. Er worden voornamelijk projecten voorgesteld die geen doel op zichzelf zijn.

Elke regiogemeente heeft haar lokale opgaven en acteert op haar maatschappelijke problemen. De regio Noord-Limburg wilt een versnelling doormaken en investeert voornamelijk in innovaties, pilots, fieldlabs en projecten waarvan het aannemelijk is dat ze passen binnen de maatschappelijke opgaven die in de regio Noord-Limburg spelen. Maar het is helaas niet duidelijk hoe deze innovaties, pilots, fieldlabs en projecten bijdragen aan de doelstellingen van de regio. Daarom kan er geconcludeerd worden, dat het onduidelijk is of de strategische doelen en de uitvoering voldoende op elkaar aansluiten.

In het regionaal uitvoeringsprogramma is uitgewerkt in zes programma's. Uit de resultaten en het beschreven beleidskader blijkt dat de ambities en doelstellingen in de Regiovisie 2040 veel met elkaar samenhangen. Er heerst onduidelijkheid onder de programmamanagers en over de motivatie waarom sommige projecten onder hun programma vallen.

Ambities en doelstellingen kunnen elkaar versterken als er op een integrale manier naar de situatie gekeken wordt. Toch is er gekozen voor een programmastructuur van zes programma's.

De opgaven zijn programma overstijgend en er is wellicht een alternatief denkbaar welke aansluit op de regionale opgaven.

Door de invloed van interne en externe factoren, zoals de interne afstemming met de Provincie Limburg en de coronacrisis, heeft het regionaal uitvoeringsprogramma flink wat vertraging opgelopen.

Het is niet vast te stellen of de bijdrage van de regio Noord-Limburg heeft geleid tot een positief resultaat. Wel kan worden vastgesteld dat de regio Noord-Limburg met haar

investeringen al resultaten heeft bereikt op projectniveau, ook wel de output genoemd. Dit verschilt per project en de resultaten kunnen kwalitatief en kwantitatief van aard zijn.

Het is daarom aannemelijk dat de uitvoering van het regionaal uitvoeringsprogramma ten dele doeltreffend is geweest. Op projectniveau zijn er verschillende prestaties te rapporteren waar de interne en externe factoren geen invloed op hadden. De werkelijke prestaties zijn dan in lijn met de gewenste prestaties. Het is niet mogelijk om de doeltreffendheid te toetsen vanwege het ontbreken van monitorgegevens.

Om een conclusie te kunnen trekken of het beleid doelmatig is gerealiseerd, wordt de definitie uit de verordening gebruikt als kader: 'het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen (Gemeente Venlo b, 2023)'. Het antwoord is ten delen vast te stellen want voor de meeste projecten geldt dat de projecten een langere doorlooptijd kennen en nog niet alle beoogde prestaties zijn behaald. Tot nu toe zijn er geen grote tekortkomingen in de doelmatigheid geconstateerd. Wel worden in de aanbevelingen opties beschreven hoe het beleid doelmatiger uitgevoerd kan worden.

AANBEVELINGEN

1. Om het einddoel, de Gezondste regio in 2040, te bereiken ontbreken er concrete en meetbare tussendoelen, strategieën (welke belangrijke keuzes worden er gemaakt om de ambitie te realiseren) en maatregelen/acties (wat gaat de regio concreet doen? wanneer? wie is daarvoor verantwoordelijk?). Het is aan te bevelen om de uitvoering vervolgens terug te koppelen of ze hebben bijgedragen aan het einddoel. Zo kunnen er harde(re) conclusies getrokken worden over de begrippen doeltreffendheid en doelmatigheid. Een SMART uitgewerkt beleidskader kan helpen hoe het einddoel over meerdere jaren behaald kan worden.
2. Overweeg aanpassingen in de programmatische aansturing zodat er doeltreffender en doelmatiger gewerkt kan worden. De wettelijke opgaven rondom energie worden bijvoorbeeld in de RES NML uitgevoerd en klimaat in het Waterpanel Noord uitgevoerd. Overweeg om te kiezen voor een focus op de uitvoering van de RES NML en Waterpanel Noord om zo ook efficiencywinst te behalen in plaats van projecten/initiatieven op het gebied van energie en klimaat in het regionaal uitvoeringsprogramma op te pakken.
3. Overweeg om het regiobureau te mandateren om -binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen- de ambities en doelstellingen uit de Regiovisie 2040 te realiseren. Nu moeten alle projectenveloppen nog eerst langs alle gemeenteraden en de penvoerende gemeente om goedgekeurd te worden. Dit kost veel tijd. Daarnaast is het aan te bevelen om de afstemming over de Investeringsagenda met de Provincie Limburg te herorganiseren zodat de formele besluiten over de subsidieverstrekking een kortere looptijd kennen. Heroverweeg de huidige samenwerkingsvorm en overweeg formalisering daarvan in de vorm een zelfstandige entiteit.

BIBLIOGRAFIE

- Algemene Rekenkamer . (2005 , Januari 12). *Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid* . Opgehaald van Algemene Rekenkamer :
<https://www.rekenkamer.amsterdam.nl/subsidies-bewonersondersteuning-en-belangenbehartiging/img/pdf/PDF-download-1.-Handleiding-algemene-rekenkamer-naar-doelmatigheid-12-1-2015.pdf>
- Bisschops, L., Kuiper, W., & Rutten, W. (2015 , Maart 24). *Rapport Bouwen aan Limburgse vitaliteit! Op weg naar een energieke quatro helix*. Opgehaald van Wmo-raad Sittard-Geleen : <https://www.wmoraad-sittardgeleen.nl/wp-content/uploads/2016/06/Rapport-Verkenner-Bouwen-aan-Limburgse-vitaliteit.pdf>
- CBS. (2022, December 5). *Regionale Monitor Brede Welvaart 2022*. Opgehaald van CBS :
<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart>
- CBS. (2022, December 5). *Regionale Monitor Brede Welvaart 2022* . Opgehaald van CBS :
<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>
- Crossroads Limburg . (sd). *Over Crossroads* . Opgehaald van Crossroads Limburg :
<https://crossroadslimburg.com/>
- DeLimburger . (2023 , April 24). *Subsidie stopt, bestuur stopt, project stopt* . Opgehaald van DeLimburger : https://www.limburger.nl/cnt/dmf20230424_95256477
- Gemeente Venlo a. (2022, Oktober 5). *Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Venlo 2023*. Opgehaald van Raadsvoorstellen:
<https://gemeenteraad.venlo.nl/Vergaderingen/Presidium/2022/21-december/17:30/Bijlagen-bij-Oordeelsvorming-commissies-en-besluitvorming-januari-2023/001rv-rb-Verordening-onderzoeken-doelmatigheid-en-doeltreffendheid-van-de-gemeente-Venlo-2023.pdf>
- Gemeente Venlo b. (2023, Januari 25). *Raadsvoorstel Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente venlo 2023*. Opgehaald van Raadsinformatiesysteem gemeente Venlo:
<https://gemeenteraad.venlo.nl/Vergaderingen/Presidium/2022/21-december/17:30/Bijlagen-bij-Oordeelsvorming-commissies-en-besluitvorming-januari-2023/001rv-rb-Verordening-onderzoeken-doelmatigheid-en-doeltreffendheid-van-de-gemeente-Venlo-2023.pdf>
- Gemeente Venlo c. (2020, Maart 25). *Raadsvoorstel 10 Regiovisie*. Opgehaald van Raadsinformatiesysteem Venlo:
<https://venlo.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/528927cc-73d3-468c-bc5d-49e87e8988e4?documentId=2932e9d7-e7c2-46b3-a4c6-61168296f39d&agendaltermId=af76f226-7790-48fc-a3f5-103053870b63>
- Gemeente Venlo d. (2023, April 26). *Raadsvoorstel 33 Stichting Wat Kies Jij?* Opgehaald van Raadsinformatiesysteem:
<https://gemeenteraad.venlo.nl/Vergaderingen/Presidium/2023/27-maart/17:30/Bijlagen-bij-Oordeelsvorming-commissies-en-Besluitvormende-raadsvergadering-april-2023/033rv-rb-Stichting-Wat-Kies-jij.pdf>

- Gemeente Venlo e. (2022, mei). *Samen verder bouwen aan een gezond Venlo!* Opgehaald van Gemeente Venlo: <https://www.venlo.nl/sites/default/files/2022-06/Coalitie%20akkoord%202022%20doorzoekbaar.pdf>
- Groenewegen, R. (2009, Juli). *Een onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van inspraakavonden binnen de gemeente Hengelo*. Opgehaald van Universiteit twente : http://essay.utwente.nl/60198/1/MA_thesis_R_Groenewegen.pdf
- Het regiobureau . (sd). *Jaarrekening 2021 - Regio Noord-Limburg*. Opgehaald van Regio Noord-Limburg: <https://rn-l.nl/assets/files/Jaarrekening-2021-Regio-Noord-Limburg.pdf>
- Het regiobureau. (sd). *Jaarrekening 2021 - Regio Noord-Limburg*. Opgehaald van Regio Noord-Limburg: <https://rn-l.nl/assets/files/Jaarrekening-2021-Regio-Noord-Limburg.pdf>
- MLA Business . (2023 , Januari 20). *O.Venlo magazine nummer 4 - 2022*. Opgehaald van MLA Business : <https://mlabusiness.nl/2023/01/20/crossroads-limburg-samenwerking-en-flexibiliteit-is-de-key/>
- Peters, K., De Greef, R., Boogers, M., & Boogaard, G. (2022, Septemeber). *Regionale samenwerking en gemeenteraden*. Opgehaald van Decentraalbestuur.nl : <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-06e1b2b25069b8dbaa7b0294ae5ef18f8f9588dd/pdf>
- Raeburn, A. (2021, Juli 1). *SWOT-analyse: Wat is het en hoe gebruikt u het (met voorbeelden)*. Opgehaald van Asana : <https://asana.com/nl/resources/swot-analysis>
- Regio Noord-Limburg b. (2020, Januari). *Regiovisie Noord-Limburg 2040*. Opgehaald van Regio Noord-Limburg: <https://rn-l.nl/assets/files/Regiovisie-Noord-Limburg.pdf>
- Regio Noord-Limburg c. (2020, April 22). *Uitvoeringsprogramma Regio Noord-limburg 2020-2023*. Opgehaald van Regio Noord-Limburg: <https://rn-l.nl/assets/files/Uitvoeringsprogramma-Regio-Noord-Limburg-2020-2023.pdf>
- Regio Noord-Limburg c. (2020, April 22). *Uitvoeringsprogramma Regio Noord-Limburg 2020-2023*. Opgehaald van Regio Noord-Limburg: <https://rn-l.nl/assets/files/Uitvoeringsprogramma-Regio-Noord-Limburg-2020-2023.pdf>
- Regio Noord-Limburg d. (2020, April 21). *Koersdocument Regio Noord-Limburg*. Opgehaald van Ibabs: <https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=gennep&id=100075806>
- Regio Noord-Limburg e. (2022). *Monitoringsplan Regio Deal en Investeringsagenda Regio Noord-Limburg*.
- Regio Noord-Limburg e. (2022). *Monitoringsplan Regio Deal en Investeringsagenda Regio Noord-Limburg*.
- Regio Noord-Limburg f. (2022). *Voortgangsrapport Regio Deal en Investeringsagenda Gezondste Regio*.
- Regio Noord-Limburg f. (2022). *Voortgangsrapport Regio Deal en Investeringsagenda Gezondste Regio*.
- Regio Noord-Limburg g. (2023). *CONCEPT jaarverslag 2022*.
- Regio Noord-Limburg h. (2020, Januari). *Gemeente Venlo*. Opgehaald van Ibabs bestuurlijke informatie Venlo: <https://venlo.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/60db4cbd-708f-4404-a1c4-fdfbd82a3863?documentId=ef1008a3-c88d-4383-9271-daf50d4890e3&agendaltemId=f71b8288-f9c4-4895-a397-71fd2bab5c6b#>
- Regio Noord-Limburg. (sd). *Monitoringsplan Regio Deal en Investeringsagenda Regio Noord-Limburg*. Opgehaald van Regio Noord-Limburg .

VNG. (sd). *Economie* . Opgehaald van Waarstaatjegemeente.nl:

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/economie>

VNG. (sd). *Raadgever Gemeentebegroting en jaarrekening* . Opgehaald van VNG:

<https://vng.nl/artikelen/raadgever-gemeentebegroting-en-jaarrekening>

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 – MONITORING FRAMEWORK

Link naar Excel bestand: [Monitoring framework versie 2.xlsx](#)

BIJLAGE 2 – INTERVIEWS

Na het vaststellen van het plan van aanpak hebben er twee startgesprekken plaatsgevonden om de interne- en medewerkers die betrokken zijn in de regio te informeren over de onderzoek aanpak.

BIJLAGE 3 – MONITORINGSPLAN

Link naar monitoringsplan Regio Deal en Investeringsagenda: [Monitoringsplan Regio Noord-Limburg.pdf](#)

BIJLAGE 4 – FORMAT PROJECTFICHES REGIO DEAL

Format projectfiches Regio Deal:

- Project
- Thema in Regio Deal Noord-Limburg
- Trekkerchap en deelnemende partijen ('pitch')
- Geef een beknopte omschrijving van het project
- Wat zijn de doelstellingen van het project (kwantitatief en kwalitatief)
- Wat is het concrete projectresultaat eind 2022?
- Welke doelgroepen worden bereikt?
- Geef een beschrijving van het project (incl. fasering)
- Op welke manier draagt dit project bij aan de ambities van de Regiodeal Noord-Limburg en de regionale opgaven?
- Op welke wijze levert het project een positieve bijdrage aan de 'brede welvaart'?
- Wat zijn de raakvlakken en/of samenhang met andere thema's uit de Regiodeal?
- Op welke manier zijn inwoners, organisaties en private partijen betrokken?
- Wat zijn de periode van uitvoering en de verwachte output per jaar?
- Wat is de gevraagde investering en de publieke en semipublieke/private co-financiering?
- In welke mate worden de middelen doeltreffend en doelmatig ingezet?
- Welke risico's of aandachtspunten zijn van toepassing op dit project?
- In welke mate is de continuïteit van het project geborgd na de uitvoeringsperiode?

BIJLAGE 5 – FORMAT PROJECTFICHES INVESTERINGSAGENDA

Format projectfiches Investeringsagenda:

- Naam project
- Gegevens aanvrager
- Projectpartners
- Geef een beknopte omschrijving van het project ('pitch')
- Wat zijn de doelstellingen van het project (kwantitatief en kwalitatief)?
- Wat is het concrete projectresultaat?
- Projectpartners en hun rol in het project?
- Op welke wijze draagt het project bij aan de doelstellingen uit de regionale investeringsagenda – criterium brede welvaart
- Geef een korte omschrijving van het project (incl. fasering)
- Op welke wijze voorziet het project in het delen van kennis?
- Wat is de gevraagde bijdrage
- Welke risico's of aandachtspunten zijn van toepassing op dit project en welke beheersmaatregelen treft initiatiefnemer?
- In welke mate is de continuïteit van het project geborgd na de uitvoeringsperiode?

